

De influenza : dissertatio inauguralis medica ... / auctor Albertus Marggraff.

Contributors

Marggraff, Albert.
Friedrich-Wilhelms-Universität Berlin.
Royal College of Surgeons of England

Publication/Creation

Berolini : Typ. Nietackianis, 1844.

Persistent URL

<https://wellcomecollection.org/works/gyet76ea>

Provider

Royal College of Surgeons

License and attribution

This material has been provided by This material has been provided by The Royal College of Surgeons of England. The original may be consulted at The Royal College of Surgeons of England. where the originals may be consulted. This work has been identified as being free of known restrictions under copyright law, including all related and neighbouring rights and is being made available under the Creative Commons, Public Domain Mark.

You can copy, modify, distribute and perform the work, even for commercial purposes, without asking permission.

Wellcome Collection
183 Euston Road
London NW1 2BE UK
T +44 (0)20 7611 8722
E library@wellcomecollection.org
<https://wellcomecollection.org>

13
D E

INFLUENTIA.

DISSERTATIO

INAUGURALIS MEDICA

QUAM

CONSENSU ET AUCTORITATE
RATIOST MEDICORUM ORDINIS

IN

ALMA LITTERARUM UNIVERSITATE
FRIDERICA GUILELMA

UT SUMMI

I MEDICINA ET CHIRURGIA HONORES

RITE SIBI CONCEDANTUR

DIE XXII. M. APRILIS A. MDCCCXLIV.

H. L. Q. S.

PUBLICICE DEFENDET

AUCTOR

ALBERTUS MARGGRAFF

BEROLINENSIS.

OPPONENTIBUS:

A. KRAEHE, med. et chir. Dr.

A. TAUBNER, med. et chir. Dd.

H. BERTHOLD, med. et chir. Cand.

BEROLINI,

TYPIS NIETACKIANIS.

INFLUENZA

OF THE

INFLUENZA

OF THE

INFLUENZA

OF THE

INFLUENZA

OF THE

OF THE

OF THE

OF THE

OF THE

OF THE

OF THE

OF THE

OF THE

OF THE

OF THE

OF THE

OF THE

OF THE

OF THE

OF THE

OF THE

OF THE

OF THE

V I R O

CLARISSIMO, DOCTISSIMO, EXPERIENTISSIMO

FRID. ADOLPHO WILDE,

MEDICINAE ET CHIRURGIAE DOCTORI, IN ALMA UNI-
VERSITATE LITTERARIA BEROLINENSI PRIVATIM DOCENTI,
MEDICO PRACTICO ET OBSTETRICIO, COMPLURIUM SO-
CIIETATUM LITERARIARUM SODALI,

FAUTORI SUO BENEVOLO

HASCE

S T U D I O R U M P R I M I T I A S

PIO GRATOQUE ANIMO

D. D. D.

AUCTOR

Influentia (Catarrhus epidemicus, Influentia Europaea, febris catarrhalis epidemia, Synocha catarrhalis, la Grippe, Cholérine, Influenze) morbus est miasmaticus, epidemicus, cui quum aliis insignitur symptomatibus, tum affectionibus omnium membranarum mucosarum, imprimis organorum respirationis, accedente simul febre magis minusve vehementi, depressione virium, nonnunquam etiam sopore vel deliriis.

HISTORICA.

Prima Influentiae vestigia, quae ad nostram memoriam semper certo quodam temporis circuitu magnae orbis terrarum partem peragravit et ab regionibus septentrionalibus ad meridionales atque soli occidenti subiectas se extendit, inveniuntur anno 430 a. Ch. n. apud Thucydidem (1). Iste quidem morbus quasdam tantum regiones pervasit; prima autem, quae universum terrarum orbem corripuit, epidemia anno 590 p. Ch. n. ingruit. Haec quidem primum grassata est in Italia, Francogallia et Hispania, tum continuo cursu omnes Europae terras, pariterque homines atque animalia occupavit. Symptomata ejus insignia erant vehementes capitis et colli dolores, sternutationes, oscitationes, languor, vertigo, quibus molestiis aegrotus velocissime correptus quasi attonitus concidebat, nec raro inter sternutatione frequentissimas animam efflabat. Cujus quidem epidemiae quanta fuerit atrocitas, inde apparet, quod annalium scriptores memoriae prodiderunt, Gregorium pontificem ad expellendam quasi divinitus missam epidemiam sacrificiis solemnem Romae duxisse pompam, in qua octoginti

(1) Bell. Pelop. lib. II, 47 — 54.

omines sternutationibus subito correptos mortem obiisse. Saeculo quarto decimo Influentia annis 1323, 1327, 1358, 1386, 1387 observata est, quarum postrema tota superiore Germania ita saeviit, ut ex hominibus denis vix singuli ab illa intacti et sani manserint. Etiam in Italia multos illa epidemia homines, praecipue senes, corripuit. Morbo affecti intra quintum aut sextum diem obibant. Saeculo quinto decimo Influentia annis 1403, 1410, 1411, 1427 in Francogallia, atque anno 1428 in Italia grassata est. Tum saeculo sexto decimo rediit et Italiam, Francogalliam atque Hispaniam peragravit, quo tempore Anna regina, Philippi primi uxor, isti morbo succubuit.

Jam annis 1537, 1554, 1574, 1580 Influentia totam occupavit Europam, eademque quidam auctores sunt magnam etiam Asiae partem vastatam esse. Et Sennertus quidem, assiduus ejus epidemiae observator, haec refert symptomata: horripilationem secundum columnam vertebralem, artuum languorem et lassitudinem extremitatum, dolores capitis cum tussi vehementi, porro paroxysmos adeo periculosos, ut morbi exitus plerumque esset letalis, praecipue in Italia, ubi frequentiore venae-sectionum usu res ad discrimen extremum adducebatur. Etenim depletiones sanguinis universales nec minus laxantia in hac epidemia noxia esse apparebat; crisis quinto die fere semper larga sudorum copia provocabatur. Romae hoc morbo novem hominum milia obiisse et Mantuam, omnibus fere incolis morte abreptis, vastatam esse memoriae proditum est. Anno 1500 et 1591 in Francogallia, Germania et Italia praecipue viri illo morbo tam atrociter correpti sunt, ut ab Augusto mense anni 1590

usque ad idem sequentis anni tempus circiter sexaginta hominum milia Influentia conficerentur.

Saeculo septimo decimo ista epidemia ab anno 1641 per universum orbem terrarum se extendit; hoc quidem decursu, ut primum gravissimi capitis dolores angrotas vexarent, deinde in regione epigastrica, in renibus et in cruribus pariter orirentur dolores accedente simul febre vehementi cum deliriis, atque quinto demum die affectiones catarrhales apparerent et usque ad decimum diem perseverarent. Inter medicos ejus aetatis Ferrel affirmat sanguinis depletiones et laxantium medicamentorum usum in ista epidemia non minora attulisse detrimenta quam in prioribus; emollientia vero et resolventia prospero plerumque eventu esse adhibita. Epidemia anni 1647 eodem impetu Europam et Americam infestavit. Deinde quae anno 1658 Londini grassata est, hac pro vectiores potissimum aetate homines absumebantur. Interjecto tempore (1675) eadem cursu in Germaniam et Angliam repetito summo omnes percussit terrore. Sydenham, gravissimus ille testis, tantam narrat isto morbo inter homines editam esse stragem, ut totae familiae morbo afficerentur omnesque ad unum mortem occumberent. Anno 1691 epidemia ingruit in Hungariam, Carniolam, Stiriam, Carinthiam, comitatum Tyrolensem, Helvetiam atque in regiones Rheno adjacentes.

Ineunte saeculo decimo Influentia Helvetiam, Galliam et Italiam peragravit. Et anno quidem 1729 Loe-wius a Suecia, Fridericus Hoffmannus a Russia et Polonia per Europam atque etiam per Americam incredibili celeritate eam sparsam esse referunt. Ingruebat

utem Januario mense, alio aliis in locis decursu; Vin-
 lobonae enim sexaginta milia hominum affecti sunt, in
 Helvetiam mitiore impetu invasit, Londini vero et Pari-
 sis atque in Hispania tanta hominum strage saeviit, ut
 mense Novembri intra diem octavum Londini nongenti
 septem homines Influentia absumpti sint. Quae epide-
 mia ab anno 1733 ad 1734 magnum Europae tractum
 pervastavit, ea hunc tenuit cursum, ut medio mense No-
 vembri 1732 in Saxonia et Polonia erumperet, inde per
 totam Germaniam serperet in Helvetiam et ad Batavos,
 mense Decembri jam in Anglia deprehenderetur, ineunte
 Januario in Flandriam se verteret eodemque mense me-
 dio Parisios invaderet, exeunte Januario in Hiberniam
 perveniret et Februario Italiam, paulo post meridionales
 Hispaniae partes inficeret. Eodem anno epidemiae con-
 tagio in Americam, praecipue in occidentalis Indiae in-
 ulas et in Brasiliam magna cum velocitate et vehemen-
 tia permanavit. Symptomata Influentiae in istis regioni-
 bus cum illis consentiebant, quibus singularis morbi ty-
 pus in tota Europa constituebatur, nec solum homines,
 verum etiam canes et equi peribant. Omnes autem, de
 quibus hactenus exposuimus, epidemiae eruperunt, quo-
 ties lenior tempestas frigus vehementissimum exceperat.
 Fluxham dum epidemias anno 1243 obvias describit, affe-
 ctiones commemorat anginosas et colli ulcera, quibus iisdem
 symptomatibus etiam illae priores insignes fuerant. Idem
 dicit Londini per unam hebdomadem mille homines multosque
 pariter equos et cervos morbo correptos esse. Eodem anno
 coepta est epidemia in Francogallia appellari »la Grippe«,
 quam vocem verisimile est ex Polonico chrypka, quo

raucedo significatur, esse deducendam. Epidemia quum anno 1755 iterum in tota Europa se expanderet hominesque corripere et animalia, tum primum nominata est Influentia, quo nomine medici malignam elementorum vim notari voluerunt. Prae ceteris fuit illa epidemia insignis, quae in Chinae finibus anno 1782 orta per Sibiriam, Russiam atque inde per totam Europam se extendit, symptomatibus ita exacerbatis, ut Petropoli una die quadraginta milia hominum morbo correpta sint.

Hujus decimi noni saeculi primo statim anno Influentia Francogalliam meridionalem, postea ceteras ejus partes atque Italiam invasit. Anno 1813 iterum in Francogallia, et 1817 in Anglia erupit. Vernali tempore anni 1831 Influentia in Russia et magna Germaniae parte tanta exstitit atrocitate, ut eodem tempore Berolini triginta milia hominum, paulo post Lutetiae Parisiorum quadraginta quinque milia morbo affecta sint. Nec minus vehemens illa fuit epidemia, quae anno 1833 maximam Europae partem vastavit. Eadem quum anno 1839 rediret, affectiones excitabat non tam catarrhales quam nervosas, quibus interdum vehementes accedebant diarrhoeae, dysenteriae.

Est constans omnium rerum medicarum auctorum qui de Influentiae natura atque indole exposuerunt, observatio, morbum semper tum incepisse, quum frigus vehemens et continuum humida secuta sit et calida tempestas. Apparebat autem fere semper Novembri vel Decembri vel Januario mensibus, aut, si quando aestivo tempore ingruerat, adventus ejus plerumque frigore insolito, quod frequentia antecesserant tonitrua, humida subsequente tempestate, annuntiabatur. Quum anno 1831 per

otam serperet Europam, prope ubique secuta ejus vestigia est Cholera Asiatica, ita ut medici plerique omnes affirmarent constare inter Influentiam et Choleram nexum causalem. Nos vero videre jure nobis videmur fortuivum modo morbi utriusque concursus: partim enim Influentia in regionibus, quae ad id tempus Cholera vastabantur, velut in nonnullis Russiae provinciis, iterum apparebat; partim Asiaticus ille morbus quaedam loca prorsus non occupavit, quae Influentia vexaverat, velut Lipsiam, quam singulis fere annis febris catarrhalis epidemia sollicitavit, cholera nunquam invasit.

SYMPTOMATOLOGIA.

Transeuntes jam ad symptomatologiam Influentiae, tantum cernimus in universis indiciis consensum et constantiam, ut morbum nullo tempore non eodem modo apparuisse jure affirmemus. Inter universa morbi symptomata referri primum oportet irritationem tunicarum mucosarum, quae ab oculis proficiscens ad intestinum rectum pergit; deinde affectiones systematis nervosi et vasculosi, quo fieri non potest, quin omnium organorum secernentium functiones plus minusve laedantur atque ulcerentur. Quodsi omissis symptomatibus universis respiciuntur singularia, ferme totidem reperiuntur morbi species, quot sunt aegrotantes. Alii enim iique plurimi laborant angina, bronchitide (infantes angina membranacea), alii haemoptysi aut sola cephalalgia, alii colica, alii coryza una cum levi affectione rheumatica.

Sed quamvis plurimae eaeque rariae observentur species morbi, tamen eadem semper sunt symptomata universa. Aegrotos cernis macros, lassos, facie collapsa

atque pallida, affectos simul horripilationibus, quoties v. paululum moventur, imprimis si aquam extra lectum sumunt frigidam, quibus interponuntur aestus, conquerentur denique dolorem corpus totum prementem.

Qui gravissime laborant, hi vehementi afficiuntur feбри, quacum reliqua simul symptomata exacerbescunt. Intranť autem exacerbationes hujus febris tempore vespertino, matutino remissiones post levem sudorem.

Una cum feбри coryza et organorum respirationis affectiones decursum habent solitum. Narium tunica mucosa, quamdiu febris durat, arida atque calida mucum aquosum et acrem secernit, donec feбри imminuta mucum concoquitur atque spissior, tenacior mitiorque fit. Gravissimo morbi impetu irritationes accedunt alicujus organi ad vitam necessarii, modo pleurae vel pulmonum modo peritonaei, modo tunicae arachnoideae, modo pharyngis vel laryngis, atque hinc symptomata pleuresiae, peripneumoniae, peritonitidis, arachnitidis, anginae pharyngeae, laryngeae. Quas affectiones locales, si ad altum escendunt gradum, pro morbis habere possis singularibus; sed connexus earum cum ceteris epidemiae indicis et hujus in illas imperium de affectionum istarum natura dubitationi locum non relinquunt.

Epidemia anni 1833, ut exemplum ponam, haec habebat symptomata: ab initio et eo potissimum tempore, quo ad summum progressa erat fastigium, aegroti summa velocitate ac vehementia morbo corripiebantur; postea florescentiae tempore praeterito, Influentiam tardius se evolventem haec antecedeabant symptomata: depressio omnium virium, lassitudo, magna omnium extremitatum gravedo, imprimis genu articulationis, animus tristis et

emissus, angor, caput occupatum una cum perturbatio-
 nis inanitatisque sensu, ita ut aegrotus nec corpus mo-
 vere nec animum ad cogitandum intendere posset. Ad-
 juncti erant acuti sub costis spurii dolores, in artubus,
 in pectore (praesertim inter altius respirandum) horripi-
 tationes momentaneae cum aestu fugaci mixtae, anorexia,
 haud raro sitis, lingua largo muco obducta, vomituritio-
 nes, catarrhalis narium affectio, pulsus paulo irritatior,
 somnus perturbatus. Paulo post, omnia haec sympto-
 mata, praecipue si morbum parum curabat aegrotus, au-
 gebantur. Affectiones subinde locales et febriles jam
 clarius apparebant; frigoris stadium brevis aestus conti-
 nuus excipiebat. Aderat simul cephalaea vehemens, im-
 primis frontalis; oculorum apparebat conjunctiva leviter
 rubens, colore subflavo, iidemque nitebant lacrimis hu-
 nectati lucemque respuebant; ex naribus stillabat inter-
 dum humor acer, quo saepius narium alae et labium su-
 perius erodebantur; fauces apparebant raucedine strictae,
 tonsillae rubefactae et tumidae; deglutitio impedita ma-
 gnos excitabat dolores; aures, una vel altera, nonnun-
 quam ambae tinnitu aut fremitu personabant. Vox erat
 rauca, saepius vero aut prorsus nulla, aut quae inter
 tussendum sonum praeberet illum, qui proprius est, an-
 ginae membranaceae. Audiebatur ista tussis potissimum
 apud infantes, qui haud raro eodem tempore et angina
 membranacea et Influentia laborabant. Adulti aequè ve-
 xabantur tussi magis minusve vehementi, sicca, praepe-
 dita expectoratione, cujus molimine pectus saepenumero
 ita conquassabatur, ut sputum sanguine tinctum magnis
 cum doloribus, interdum adeo sanguis merus ejiceretur.
 Lingua oblecta erat muco albedo, radicem versus plerum-

que flavesciente; appetitus ciborum omnino deerat, digestionem laesa, accedente non raro vomitu; cutis arida et calidam praebat; dolorem praebat acutum; pulsus febrilis, urina ab initio aquosa et cruda. Remittebat febris tempore matutino vespertino exacerbabatur cum omnium symptomatum incremento. Cum his symptomatibus et localibus et universis morbus tres ad sex dies perdurabat, quibus praeterea crises intrabant, et hoc quidem stadio, quod plerumque ab vehementi frigore incipiebat, subsequente aestu continuo, febris augebatur tempore vespertino.

Aegroti, quorum irritabile esset systema nervosum haud raro delirabant. Tum vero copiosus sudor tenax et acidus in omnibus corporis partibus erumpebat; urina jam turbida, sero lactis similis, cum sedimento latericium reddebatur. Apparebant saepe circa os vesiculae parvae una cum exanthemate ad instar urticae, perinde ac si pulices cutem pungendo vulnerassent. Tussis ad id tempus sicca jam erat humida; sputa largiora, spissa luteola ac viridia ab initio cum difficili molimine rapidisque doloribus, postea facilius ejiciebantur. Deminuebantur simul febris et affectiones locales, catarrhales autem oculorum, pharyngis et laryngis affectiones per aliquod tempus perdurabant. Jam qui ex aegrotis a munere quo fungebantur aut publico aut privato, obeundo non desistebant, hi tussi cum sputis modo notatis per hebdomades mensesque continuos laborabant. Una cum tussi sternutationes caput percutientes et sensus pectoris pressi remanebant.

Decursus epidemiae non semper certam quandam legem sequebatur. Morbus enim quoties aut negligeba-

r, aut male curabatur, cum cunctis symptomatibus supra designatis quatuordecim pluresve dies perseverabat. Ita erari non potuit, quin aegroti, praesertim qui constitutione corporis essent infirma atque infantes, maximopere enerarentur, ut longum tempus ad vires perditas reficiendas requireretur. Quoties porro homines debiles aut facile irritabiles morbo afficiebantur, Influentia typum habere solebat nervosum, id quod potissimum ad istam pertinet epidemiam, quae anno 1839 ingruit. Si membranae organorum digestionis affectae erant, Influentia, quae omni ex parte gastricismi induisset naturam, hujus ipsius praebebat symptomata: diarrhoeam, dolores ventriculi atque tractus intestinalis ardentis et rapidi.

VARIAE MORBI FORMAE.

Clarus, praestans ille doctrina artisque usu medicus, qui in St. Jacobi Nosocomio Lipsiensi Influentiam accurate et assidue observavit, quatuor ejus formas statuit: Influentiam catarrhalem, rheumatico-catarrhalem, gastrico-catarrhalem, gastriconervosam sive convulsivam.

1) Forma catarrhalis. Omnium Influentiae formarum haec haud dubie et frequentissima est et minime vehementissima. Discernitur a catarrho vulgari non tam majore vehementia, quam summa omnium animi corporisque virium depressione, perturbatione mentis, anxietate in praecordiis, doloribus dorsi et regionis sacralis, sudoribus aquosis aegroti molestias non levantibus, retentisque anomalis secretionibus criticis, lentius procedente convalescentia. Ceterum haec Influentiae species omnia

praebet signa catarrhi. Crisis plerumque tertio vel quinto die efficitur sudoribus temperatis continuis, ad quos resolvendos solutio nitri ℥IV et ammonii muriatici ℥II aquae destillatae ℥VI addendis oxymel. simplicis ℥I cum magno aegrotorum commodo datur. Aegroti haud raro etiam postea doloribus temporalibus vel statu congestivo laborant. Nonnunquam etiam morbi symptomata repetito impetu recurrere videbis.

2) Forma rheumatico-catarrhalis, quae plerumque dispositionem exhibet inflammatoriam, ab antecedente distinguitur majore febris gradu, inquiete nocturna, secretionem narium et viarum lacrymalium aquosam et acrimine, injecta conjunctiva, photophobia, raucedine, tussis sicca, doloribus articulorum extremitatum et inferiorum et superiorum rheumaticis, qui ad pectus serpunt nonnunquam in inflammationem musculorum intercostalium aut in pleuritidem transeunt. Quae quidem forma longe rarior priore saepius deprehenditur incipiente epidemia, quam florescente aut jam extincta; crisis medicamentis antiphlogisticis lege artis adhibitis sputis efficitur criticis, sedimento latericio urinae et copioso omnium corporis partium sudore. Relinquuntur tamen saepius rheumatismus articulorum manuum et pedum continuus, oppressiones pectoris, diathesis phthisica, quo fit ut haud raro morbis chronicis insuper incidentibus morbus acceleretur.

3) Forma gastrico-catarrhalis. Haec frequentissime in ipsa epidemiae acme deprehenditur. Symptomatibus universis accedunt anorexia, gustus depravatus foetor ex ore et naribus, lingua flavo muco et quasi sapone obducta, vomiturius, vomitus, oppressio in re-

ione gastrica, tumor abdominis, tormina ventris, diarrhoea interdum cruenta, color cutis et urinae ictericus, circa os phlyctaenulae. Crisis efficitur excretionibus per s et anum provocatis, saepius medicamentis sustentandis, sudoribusque modicis. Crebrius quam in duabus formis antecedentibus signa status congestivi relinquuntur.

4) Forma gastrico-nervosa sive spasmodica. Ea in fastigio potissimum et sub finem epidemiae apparet, praecipue morbo recidivo, si leniores formae erant neglectae. Propria ei est irritatio catarrhalis, qua organa respirationis aut omnino non tanguntur, aut minore impetu corripuntur, digestionis vero organa pleaque afficiuntur. Accedit status spasmodicus, qui a medulla spinali profectus, plerumque statu congestivo nitur et sudoribus modicis aequaliter continuis solvitur. Dolor enim acutissimus et spasmodicus a regione sacrali ad cervicem usque porrectus pectus occupat, saepe usque ad faciem extremitatesque extenditur, maxime ad suras, adjuncta dyspnoea, tussi sicca, dysphagia, vomitu bilioso, diarrhoea, obnubilatione sensuum. Quae omnia nec eodem semper tempore aut gradu observantur, nec raro secundaria quoque symptomata ceteris admiscentur speciebus. Clarus ille bis observavit morbos recidivos formae simpliciter catarrhalis, qui et repentino vehemissimoque impetu accedebant et istis insignes erant symptomatibus, quae formam illam in Choleram Asiaticam transire clare demonstrabant. Quum enim lingua sola temperatum servasset calorem, celeriter a tergo frigus super corpus totum, imprimis super extremitates effundebatur; spasmus tonicus cum doloribus acutis magis ma-

gisque adauctis, pulsu sanguinis tactu non percipiendū
omnes corripiebat corporis musculos et curvaturas dorso
in opisthotoni formam redigebat. In altera morbi specie
spastici oriebantur in epigastrio dolores, vomitus biliosus
diarrhoea aquosa sine odore, urina admodum parca;
altera opisthotonus longe vehementior obvius erat.

Quod ubi animadversum est, statim hirudines duodecim
intra scapulas applicabantur, dorso cataplasma
ex farina semin. Lini et pulvere herbae Hyoscyami ob-
tecto. —

In altero morbi casu, nullo hirudinum usu, cataplas-
mata abdomini pedibusque imponebantur. In utraque
morbi specie corpus continuo spiritu camphorato fricaba-
tur et bis quaterve per horam mixtura

Infus. Valerian. ℥VI.

Liquor. Ammon. succ. ℥I.

Aqu. Lauroceras. ℥ℓβ.

imbibebatur. Postridie symptomata vehementissima plane
evanuerant et minus graviora, uti dyspnoea, rigor artuum
in priore morbi specie, congestiones, spasmi surarum
saepius repetiti in forma posteriore, leni cutis exhalatione,
intra quatuordecim dies paulatim disparuerunt (1)

AETIOLOGIA.

De causis et natura Influentiae nulladum vox con-
stat consentiens medicorum.

Quum enim alii illam ex miasmate, i. e. quodam

(1) cf. Clarus's und Radius's Beiträge etc. Bd. 1
Heft 1.

aëris vitio proficisci arbitrentur, alii huic opinioni ita repugnant, ut in haec Sydenhami verba concedant: »variae sunt annorum constitutiones, quae neque frigori, nec sicco humidove ortum suum debent, sed ab occulta potius et inexplicabili quadam alteratione in ipsis terrae visceribus pendent; quae humana corpora huic vel illi morbo addicunt determinantque, stante scilicet praefatae constitutionis dominio.« — Simulatque igitur, isti dicere pergunt, morbus ex caussis cosmicis vel terrestribus natus est, potest idem gignere contagium, quale in omnibus cernitur morbis epidemiis.

Quodsi per se sola spectatur Influentia, observatur primum ejus contagio per omnes fere coeli plagas sparsa, deinde singularis ejus cursus a regionibus intra septentriones et solem orientem sitis in terras ad Africum sitas.

Cujus quidem cursus quae sit causa, ut difficilis et obscura quaestio est, ita illud satis constat morbos epidemios semper proficisci ab septentrione, inde autem ad instar omnium mutationum cosmicarum ab sole oriente ad occidentem versus diffundi. Jam gravissima epidemiae indicia etiam ad Influentiam pertinere, hoc jure colligitur inde, quod illa per omnes prope terrae regiones sparsa apparuit. Causa ejus praecipua ex quadam aëris alteratione, a multis usque annis in Europa observata repetitur. Quid enim, quod Influentia quoties ingruerat, semper magnae quaedam coortae erant cosmicae aut terrestres mutationes, velut cometae, aurorae boreales, motus terrae, nebulae, sphaerae igneae? Quid dicam una cum hominibus etiam plantas et animalia contagione correpta esse? Quid denique morbum, ubi ingruis-

set, nulli nec aetati nec regioni pepercisse, neque ab ulla coeli plaga cursum suum avertisse? Accedit, quod constans est hominum doctissimorum observatio, inde ab hierno tempore anni 1829 et 1830 coeli temperationem subita frigoris et caloris vicissitudine continuo ita esse mutatam, ut ex illo tempore proclivior fieret ad gignendam Influentiam. Quoniam igitur epidemia illius morbi natura satis explorata est, perverse ii judicant, qui aut Influentiam in certa tantum quaedam loca cadere posse statuunt, aut singulas corporis affectiones totidem credunt esse species morbi; quemadmodum nostra memoria non defuerunt, qui Influentiam simplicem esse Tracheae inflammationem arbitrarentur.

Verum enim vero, ut constans est et immobilis symptomatum natura, ita jure Influentiam consemus morbum esse epidemium admixtis affectionibus catarrhalibus, variis illis quidem, sed singulari quodam typo insignitis.

PROGNOSIS.

Prognosis Influentiae plerumque tam est benigna, ut aegrotantes gravedine quidem viriumque quadam depressione laborent, iniquiorem vero aegritudinem non experiantur. Quare, si qui epidemia conficiebantur, hi jam antea morbo alio, velut phthisi tenebantur correpti, ad quem si forte accedebat febris catarrhalis, prono homines affecti cursu ad mortem ruebant. Verum tamen singulari fato Berolini accidit, ut quae anno 1831 ingruerat Influentia, ea in hac urbe pari saeviret atrocitate

atque cholera. Iniquior enim morbi conditio tum maxime adest, quando quodam fit aëris vitio, ut aut febris accedat vehementior, aut status morbi catarrhalis trans-eat in synochalem, biliosum, nervosum, putridum. In universum tamen licet affirmare plerosque, quos Influentia absumpsit, aëgros aut majore jam antea affectos fuisse organi cujusdam ad vitam necessarij destructione, aut mala curatione in vitae discrimen esse adductos.

CURATIO

Curatio morbi plerumque tam facilis est et benigna, ut, nullo medicamentorum usu, modico tantum et abstemio victu, quiete, temperatione cutis moderata opus sit ad illum tollendum. Haud raro remedia diaphoretica, velut flores sambuci, ammonium muriaticum, parva dosis tartari emetici vel radicis ipecacuanhae, liquor Mindereri tam facilem sudorem tamque commodas excretiones provocant, ut post quintum vel septimum diem aeger revalescat.

Expedit etiam primo mali impetu aegro porrigere oxymel simpl., cremor. tart. cum mucilagine avenae vel hordei, clysmata aperientia, remedia leniter laxantia, velut tart. emet. parva dosi.

Si morbus iniquior est aliisque implicitus affectionibus, velut pleuropneumonia, encephalitide, depletiones sanguinis locales aut universales instituendae sunt, habita accurata febris ratione, quae modo est gastrica, modo biliosa, modo gastrico-biliosa, modo nervosa, modo putrida. Si extincta febre irritamentorum restant sym-

ptomata, sinapismos et vesicatoria adhibeas. In universum tamen in curanda Influentia plus proficitur nihil agendo, quam crebriore medicamentorum usu. Imprimis hoc cavendum est, ne aut depletionem sanguinis saepius repetita vehementior efficiatur nervorum irritatio et atonia; aut laxativis immodicis vel spasmi provocentur intestinorum, vel suppressa pulmonum secretionem tussis augeatur.

Huic de Influentia disquisitioni priusquam finem imponamus, haud alienum videtur quaedam addere de curatione morbi homoeopathica. Inter medicos isti scholae addictos prae ceteris Koch, qui Stutgardiae medicinam exercet, plurimum operae in inquirenda Influentiae causa et natura collocavit. Is in disquisitione medica, primum Stutgardiae 1837 divulgata, inter alia haec disseruit: »Observamus, inquit, inde ab sex annis aëris temperationem mirum in modum ita mutatam, ut acerrimum frigus subita saepe excipiatur caloris vicissitudine, caelum humidum brevissimo tempore mutetur sicco, auctumno potissimum et hieme; aestate vero aestus magnus et continuus solum premat. Ita fieri non potest, quin mutata in animalis organismi tegumentis, membranis et musculis actione febres catarrhales gastrico-rheumaticae saepius ingruant.

»Neque solus animalium organismus illa coeli vicissitudine afficitur, verum etiam ipsa terra, et illa quidem ejus substantia, quae calcariam continet carbonicam, quam scimus per universam terram passim esse sparsam.

»Quod si ita est, quoties antecedentes sicciores aestus humidior excipit aëris temperatio, illa, quam supra

diximus, telluris substantia terrestres et aërios humores attrahit, qui dum se cum fluido calcariae conjungunt oblata forte occasione, fiunt liberi eamque cum aëre ineunt conditionem, quam subesse murorum recens illitorum exhalationi animadvertimus. Quemadmodum autem hac ipsa animalium corpora afficiuntur, ita etiam illo fluido, quod quoties substantias tangit ab animali organismo excretas, post continuam mutationum vicissitudinem haud scio an illius formam induat mucii animalis, quem Metzger, quum aërem calcarium murorum recens illitorum via physico-chemica exploraret, deprehendisse sibi visus est.

Metzger enim illud ita instituebat experimentum, ut in cubiculo calefacto ac saepius deinceps illito per octo horas continuas remaneret. Post aliquot horas caput sentiebat occupatum, pectus pressum, membra pulsu sanguinis non adeo mutato languore correpta. Inde conjicit hanc duplicem vim aëris calcarii, primum ut organorum respirationis actionem deprimat, unde censet affectionem nasci illorum vitae instrumentorum catarrhalem aut inflammatoriam, deinde nervorum depressionem, dolores capitis, vomituritionem, turbatam mentem, musculorum actionem praepeditam.

»Ex iis, quae supra disputavimus,« Koch in fine disquisitionis dicere pergit, »dispositionem videmus adesse duplicem, animale et atmosphaericam, nullam tamen propterea causam contagionis. Jam vero si utraque simul adest dispositio, provocantur symptomata Influentiae. Substantia enim anorganica, quae continua movetur mutatione, in vitam organismi inducta, ex mu-

quo vitiosae substantiae et naturalis actionis certamine productum efficitur, quo continetur vis similia progignendi, quae est causa contagionis.“

Ita fere Koch disseruit. Morbi ipsius decursum secundum symptomata pathognomonica et singularia dividit. Inter priora refert dolores capitis, lassitudinem extremitatum, febrem, tussim, affectiones membranae organorum respirationis et intestinorum. Ad singularia refert vertiginem, cephalalgiam, mentem turbatam, ruborem conjunctivae et bulbi oculi, stillantes lacrimis oculos, inflammationem oculorum, gravedinem, raucedinem cum aphasia, pectus pressum, tussim, dolores dentium, linguam muco obductam, saporem fastidium moventem, extinctum ciborum appetitum, tumorem tonsillarum, vomituritiones et vomitum, dolores in hypochondrio, diarrhoeam, urinam ex fusco rubram, menstruationem praematuram et nimiam, dolores extremitatum et dorsi rheumaticos cum tumore artuum, pulsum celerem, in pectoris affectionibus frequentem, plenum et durum, modicam sitim. Curationem morbi idem remediis aut specificis aut singularibus vult effici. Etenim si Influentia nulla antecedente aegrotatione subito impetu ingruit, si haec habet statim ab initio symptomata: languorem artuum, dolores capitis, frigus subsequente calore, vomituritionem, pulsum plenum, frequentem, celerem, tum porrigi jubet aegroto tres ad quatuor doses aconiti I, binis horis binos globulos homoeopathicos; quae dosis si ter quaterve repetita est, administrari vult spir. calcar. caust. sex guttas, tribus vel quatuor unciiis aquae fontanae attenuatas, binis horis singula cochlearia majuscula, quod ubi

factum est, post duos dies stadium convalescentiae incipit. —

Singularem medicamentorum usum Koch observavit non ita magni esse momenti, fere semper enim, ubi prompta erat manus medica, sufficere videbat spiritum calcariae caust. Quodsi supervenit inflammatio tracheae cum tussi rauca, infantibus jubet praeberi spongiae gtt. II. aq. $\frac{Z}{III}$ singulis horis cochlear minusculum; si vox alterata est, aut loquela dolores excitat, phosphorus 3. Ubi tussis transit in anginam, infantibus conium, adultis hyoscyamus indicatus est. Tollendae encephalitidis aconitum, belladonna et bryonia adhibentur. Affectiones nervosae potissimum bryonia, interdum etiam belladonna leniuntur. Hominibus phthisicis Koch, remota aconito et calcaria caustica Influentia, stannum 6 prospero eventu praebebat; diarrhoeae cum tenesmo sanguinisque excretionibus conjunctae medebatur merc. viv.; remanente obstipatione nuce vomica 1, quod Hahnemann remedium censet esse in Influentia specificum. Alii medici homoeopathici alia commendarunt et adhibuerunt medicamenta velut arsenic. dosi minima ($\frac{C}{X}$), camphoram, alia, de quorum vi specifica magna inter ipsos est dissensio.

L I T E R A T U R A.

- . D. Metzger, Beitrag zur Geschichte der Frühlings-epidemie im Jahre 1782; Königsberg und Leipzig, 1782. 8.
- Stark, Diss. de catarrho epidemico anni 1782; Mogunt, 1784.,
- Wittwer, über den jüngsten Catarrh; Nürnberg, 1782.
- Most, Influenza Europaea, oder die grösste Krankheits-epidemie der neueren Zeit; Hamb., 1820. 8.
- J. Radius, Comm. de influenza morbo anni 1833; Lips., 1833. 4.
- J. von Zlatorovich, Geschichte des epidemischen Catarrhes (Influenza, Grippe), welche im Frühjahr 1833 in Wien grassirte, und über sein Vorhältniss zum stationären Genius der Krankheiten; Wien, 1834. 8.
- H. Haeser, de Influentia epidemica; Jenae, 1814. 8.
- H. Schweich, die Influenza; ein histor. und ätiologischer Versuch. Mit Vorrede von Prof. Hecker in Berlin; Berlin, 1836. 8.
-

V I T A.

Albertus Carolus Guilelmus Marggraff
natus sum Berolini quinto decimo mensis Decembris die
anni MDCCCXXI, patre Carolo Guilelmo, matre
Ida e gente Hackenschmidt, quos Deus optimus
maximus adhuc mihi servavit. Confessionem addixi sum
Evangelicae. Primis litterarum elementis domi imbutus
octo annos natus gymnasium Vitebergense directore
Beat. Spitznero florens adii. Inde ab anno MDCCCXXXV,
quo tempore pater rebus praesidii militaris Torgaviensis
domesticis praefectus est administrandis, gymnasium il-
lius urbis sub auspiciis directoris Muelleri, viri Illu-
strissimi et Doctissimi, cui ob insignem erga me huma-
nitatem et benevolentiam hoc loco gratias ago quas pos-
sum maximas, per quinque annos frequentavi.

Mense Aprili anni MDCCCXL. testimonio maturita-
tis munitus, Berolinum me contuli, ubi Regiae Acade-

iae medico-chirurgicae militaris, tribusque annis post
instituti medico-chirurgici Friderico-Guilelmiani civibus
descriptus sum. Per quadriennium hisce virorum Illu-
strissimorum et Celeberrimorum interfui scholis: Cel.
Bencke de logice et de psychologia; Ill. Link de bo-
tanice, de historia naturali, de toxicologia; Ill. Mit-
scherlich de chemia; Cel. Turte de physice et de
pharmacia; Ill. Hecker de encyclopaedia et methodo-
logia medica, de pathologia universali, de medicinae
historia; Ill. Schlemm de osteologia, syndesmologia,
myoplachnologia, anatomia organorum sensuum; Ill. Jo an.
Mueller de anatomia universa et pathologica, de phy-
siologia; Cel. Eck de semiotice et therapia generali;
Cel. Mitscherlich jun. de materia medica; Ill.
Horn de morbis syphiliticis et psychicis; Exp. Isen-
bee de morbis cutaneis; Ill. Juengken de chirur-
gia speciali; Ill. Casper, de arte formulas medicas
rite concinnandi et de medicina forensi; Cel. Kluge de
possibilibus fractis et luxatis, de chirurgia generali, de arte
obstetricia, de akiurgia; Cel. Froriep de akiurgia.

Exercitationibus practicis me instituerunt: Ill. Mül-
ler et Schlemm arte cadavera rite secandi; Cel. Fro-
riep operationibus chirurgicis in corporibus mortuis fa-
ciendis; Cel. Kluge arte fascias imponendi; Ill. Cas-
per exercitationibus medico-forensibus et explorationibus

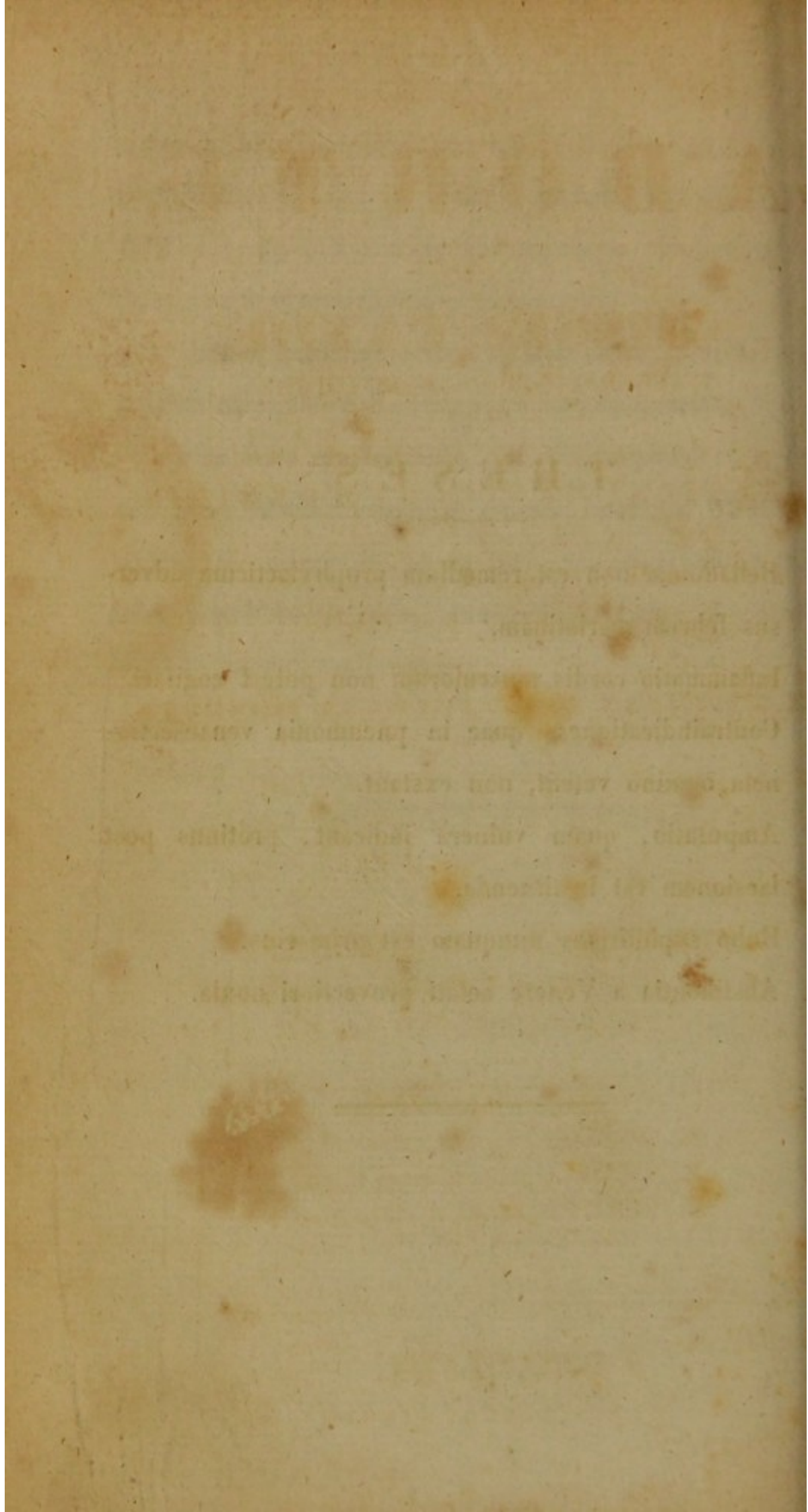
in vivis et corporibus mortuis. Ill. et Cel. Wolf
Schoenlein, Barez clinicis medicis; Ill. Juengke
et Dieffenbach clinicis chirurgicis et ophthalmiatricis
Cel. Kluge exercitationibus obstetriciis.

Quibus omnibus viris, optime de me meritis, quam
possum maximas ago semperque habebo gratias.

Jam vero tentaminibus, et philosophico et medico
nec non examine rigoroso coram Gratoso Medicorum
Ordine rite superatis, spero fore, ut, dissertatione thesibusque publice defensis, summi in medicina et chirurgie
honores in me conferantur.

T H E S E S.

1. Belladonna non est remedium prophylacticum adversus febrem scarlatinam.
 2. Inflammatio cordis musculorum non potest cogitari.
 3. Contraindicationes, quae in pneumonia venaesectionem omnino vetent, non exstant.
 4. Amputatio, quam vulnera indicant, protinus post laesionem est instituenda.
 5. Bubo syphiliticus nunquam est primarius.
 6. Abstinencia a Venere aetati provectiori noxia.
-

NARROW GUTTERS

(1-2 CHARACTERS

LOST ON

SEVERAL PAGES)